

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ**

МАТЕРІАЛИ

роботи Центрів екологічної освіти

**ПІДГОТОВЛЕНО: зав.
лабораторії
загальноосвітньої
підготовки НМЦ ПТО ПК
Т.М.Сидоренко**

ЗМІСТ

1. Наказ управління освіти і науки Хмельницької обласної державної адміністрації № 481 від 24.11.2006 «Про створення Центрів екологічної освіти».
2. Положення про Центр екологічної освіти.
3. Наказ управління освіти і науки Хмельницької обласної державної адміністрації № 575 від 18.09.2009 «Про функціонування Центрів екологічної освіти».
4. Перелік освітніх установ та організацій з якими співпрацюють Центри екологічної освіти.
5. Моніторингові дослідження серед учнів та викладачів ПТНЗ з проблем екологічного виховання.

1.

У К Р А Ї Н А
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1 тел. 79-51-36

Н А К А З

від 24.11.09.2006 р.

№ 481

м. Хмельницький

Про створення
Центрів екологічної освіти

Відповідно до Концепції екологічної освіти України, з метою впровадження системи екологічної освіти в ПТНЗ, підвищення якості навчально-виховного процесу та рівня організації позаурочної роботи

н а к а з у ю:

1. Науково-методичному центру професійно-технічної освіти та підвищення кваліфікації інженерно-педагогічних працівників у Хмельницькій області розробити «Положення про Центр екологічної освіти» (додаток 1).

2. На базі Хмельницького ВПУ-4, ДПТНЗ «Кам'янець-Подільське вище професійне училище», Плужненського та Лісоводського професійно аграрних ліцеїв створити регіональні екологічні центри відповідно до «Положення про Центр екологічної освіти».

3. Директорам Хмельницького ВПУ-4 П.В.Тихонюку, ДПТНЗ «Кам'янець-Подільське вище професійне училище» Б.Ф.Чекригіну, Плужненського ПАЛ М.І. Лісовському, Лісоводського ПАЛ І.Д. Гуту забезпечити необхідні умови для створення та функціонування екологічних центрів.

4. ПТНЗ активізувати еколого-освітню діяльність та долучитися до створення навчально-технічної бази регіональних екологічних центрів.

5. Науково-методичному центру професійно-технічної освіти та підвищення кваліфікації інженерно-педагогічних працівників у Хмельницькій області (директор Л.І.Шевчук) координувати роботу щодо організації і функціонування цих центрів.

6. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Заступник начальника
управління освіти і науки

А.М.Харчук

2.

Положення про Центр екологічної освіти

Одним із найбільш перспективних шляхів впровадження системи екологічної освіти, зокрема, в ПТНЗ, є створення регіональних - обласних, районних, міських екологічних центрів, провідною діяльністю яких є організація і координація усієї еколого-освітньої діяльності ПТНЗ.

Провідними орієнтирами створення Центру екологічної освіти визнані:

- цільовий характер роботи, чітке цілепокладання, спрямованість на конкретну діяльність, яка буде мати на певні результати, що піддаються виміру й аналізу;
- спрямованість змісту діяльності на конкретні запити практиків, адаптивний характер усіх видів роботи;
- актуальність змісту, методів і форм роботи; орієнтація на розвиток і саморозвиток викладачів, спрямованих на впровадження активних методів і технологій навчання у змісті екологічної освіти;
- створення настрою на інноваційні установки; готовність до пошуку і впровадження творчих форм і видів співпраці викладачів області;
- налаштування на горизонтальні і неформальні зв'язки у роботі;
- відмова від примусовості і обов'язковості в роботі; створення творчої атмосфери.

Головною змістовною ідеєю у створенні Центру визначено - розвиток і поширення екологічної освіти на теренах професійно-технічного закладу.

Об'єктом Центру є освітній простір, який стимулює процес формування і розвитку екологічного мислення учнів професійно-технічних навчальних закладів області.

Предметом Центру є освітньо-виховна і методична діяльність, спрямована на формування екологічного мислення, морально-етичного ставлення до природного навколишнього середовища учнів ПТНЗ у професійній діяльності та повсякденному житті.

Доцільність створення обласного Центру екологічної освіти визначається наступними чинниками:

- Центр є координаційною структурою екологічної діяльності професійно-технічних навчальних закладів області;
- Центр організує навчально-виховну діяльність учнів ПТНЗ області за усіма напрямками екологічної освіти;
- Центр є методичним майданчиком для викладачів ПТНЗ.
- Центр є матеріальною базою для здійснення ефективної екологічної освіти у межах професійно-технічних навчальних закладів області.

Основними завданнями Центру є:

- координація освітньо-виховної екологічної діяльності професійно-технічних навчальних закладів області;
- аналіз, апробація і визначення доцільності програм, навчально-методичної літератури, заходів екологічної освіти в освітньому просторі ПТНЗ області;
- опрацювання, апробація і впровадження інноваційних підходів до організації екологічної діяльності учнів;
- визначення ефективності використання і поширення інноваційних педагогічних технологій у змісті екологічної освіти;
- координація методичної роботи викладачів ПТНЗ області у галузі екологічної освіти.

При створення Центру необхідно врахувати наступні позиції: статус цього об'єднання; ціннісні підстави діяльності; принципи; правила, норми роботи; мета діяльності; призначення (функції); очікувані результати; критерії ефективності діяльності; зміст, структура роботи; методи, засоби діяльності; організаційні форми, умови роботи; характер взаємодії з іншими методичними об'єднаннями; характер підпорядкованості.

Навчально-матеріальна база Центру повинна мати дві складові: методико-практичну і матеріально-технічну, на кожен з них покладаються відповідні функції, спрямовані на реалізацію поставлених завдань.

Функціонування Центру передбачається у вигляді класу-кабінету аудиторного типу, який має свої особливості. Оформлення його дозволяє забезпечувати максимальні умови для проведення теоретичних і практичних занять з групою учнів, індивідуальну роботу у малих групах за усіма напрямками екологічної діяльності. Окрім того, в класі-кабінеті передбачено проведення з викладачами методичних заходів.

В оснащенні кабінету особливе місце відводиться створенню бібліотечного фонду. Такий фонд повинен мати навчальну та інформаційну літературу для учнів (підручники, довідники, книги для читання, хрестоматії, журнали і газети) та нормативно-методичну літературу для викладачів (навчально-методичні посібники, методичні рекомендації, дидактичні матеріали).

Інформаційно-демонстративні стенди виконують провідну роль в оформленні класу-кабінету, слугують тематичним наповненням простору, сприяють створенню відповідної атмосфери залежно від виду заходу, що планується проводити у визначений час.

Куточки живої природи створюються силами учнів. Вони виконують як естетичну функцію, так і підкреслюють доцільність природоохоронної практичної діяльності.

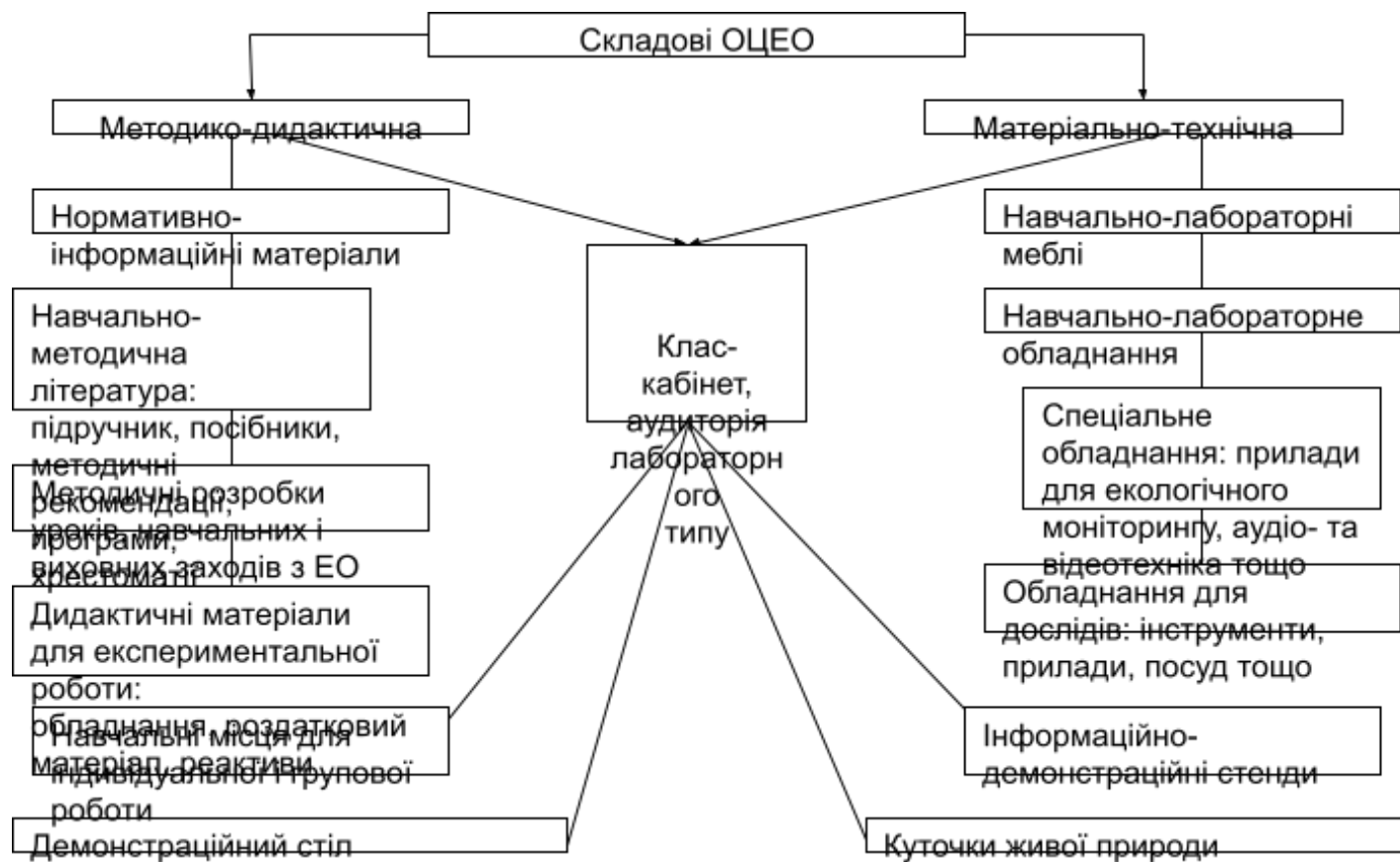

Рис.1. Навчально-матеріальна база ОЦЕО

Основними напрямками діяльності Центру визначено такі функції:

1. Координаційна
2. Методична
3. Консультативна
4. Еколого-практична

Кожен із зазначених напрямів еколого-практичної діяльності Центру мають певні особливості як за змістом і формами організації, так і функціями, що на них покладаються.

Координаційний напрям діяльності виконує важливі функції щодо моніторингу і узгодженості усіх освітньо-виховних екологічних, природоохоронних заходів, які відбуваються на території області в межах професійно-технічного закладу. Кожний ПТНЗ, зазвичай, планує проведення власних навчально-виховних закладів з екології. Як правило, відсутньою є інформація щодо організації і проведення таких заходів, не поширюється набутий досвід, не фіксуються здобутки, не аналізуються результати, тобто

викладачі кожного навчального закладу стикаються з проблемою необхідності “відкривати уже відкрите”.

Координація діяльності усієї екологічної освітньо-виховної роботи у межах області передусім сприяє утворенню інформаційного поля, яке дозволяє викладачам орієнтуватися у термінах проведення еколого-освітніх заходів, планувати власну роботу; при бажанні брати участь у заходах, що відбуваються в інших навчальних закладах, організовувати спільні заходи; вносити пропозиції щодо спільної роботи тощо.

За концепцією, на Центр покладається організація і проведення різноманітної еколого-практичної діяльності учнів професійно-технічних закладів області. Зміст і основні напрями такої діяльності ОЦЕО відображено на рис.2.

Рис.2. Напрями еколого-практичної діяльності Центру

Методична робота Центру передбачає здійснення діяльності за такими напрямами:

1) розробка, апробація і впровадження у навчальний процес дидактичних і методичних компонентів у межах спеціалізованих курсів “Основи екології”, “Біологія, основи екології”, створення і апробація методичних і дидактичних розробок міждисциплінарного характеру у межах екологізації навчально-виховного процесу; розробка матеріалів екологічного змісту для предметів усіх циклів;

2) проведення обласних методичних семінарів для викладачів;

3) поширення передового педагогічного досвіду під час майстер-класів, відкритих уроків; організація діяльності ініціативних груп викладачів ПТНЗ області. Особливе значення у методичній роботі Центру

повинна займати методична підтримка викладачів щодо впровадження інноваційних технологій у змісті екологічної освіти.

4) Консультаційний напрям діяльності Центру спрямований на надання допомоги викладачам, методистам, організаторам позакласної роботи з питань організації і проведення еколого-освітніх заходів, олімпіад, конкурсів тощо.

Діяльність	Зміст роботи	Функції Центру	Очікувані результати
Координаційна	1. Розробка системи еколого-освітніх виховних заходів. 2. Координація і участь у роботі ініціативних груп викладачів. 3. Організація співпраці з науковцями і викладачами вищих навчальних закладів області	Узгодження усіх видів діяльності Центру з урахуванням термінів заходів у певних ПТНЗ. Узгодження планів роботи ПТНЗ	Підвищення рівня ефективності співпраці викладачів ПТНЗ області
Методична	1. Організація і проведення майстер-класів на базі Центру викладачів училищ(ліцеїв). 2. Проведення постійно діючого семінару для викладачів області з проблем екологічної освіти. 3. Розробка методичних матеріалів	Надання допомоги в організації і проведенні. Заохочення і залучення викладачів ВНЗ та науково-дослідних установ. Сприяння роботі викладачів, науковців	Підвищення методичної і теоретичної підготовки викладачів у галузі екологічної освіти

Консультативна	1. Надання консультацій з питань організації і проведення певних освітньо-виховних заходів з екологічної освіти. 2. Консультування викладачів спецдисциплін, профтехциклу, виробничого навчання з еко-логічних питань; по-урочних розробок матеріалів екологічного спрямування	Запрошення викладачів ВНЗ, науковців, методистів	
Екологічно-практична	8876784. 1. Проведення лекцій, конференцій, “круглих” столів. 8876785. 2. Організація екологічного туризму. 3. Мистецько-естетична діяльність	Сприяння створенню умов співпраці з колективом викладачів і студентів Київського інституту туризму. Організація виставок, творчих робіт учнів з природних матеріалів	

3.

У К Р А Ї Н А
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1 тел. 79-51-36

Н А К А З

18.09.2009

№ 575

м. Хмельницький

***Про функціонування
Центрів екологічної освіти***

Відповідно до наказу управління освіти і науки Хмельницької обласної державної адміністрації № 481 від 24.11.09 на базі Хмельницького вищого професійного училища №4, ДПТНЗ “Кам’янець-Подільське вище професійне училище”, Плужненського професійного аграрного ліцею, ДПТНЗ “Лісоводський професійний аграрний ліцей” створено регіональні Центри екологічної освіти (далі - Центр).

З метою активізації еколого-освітньої діяльності в професійно-технічних навчальних закладах

наказую:

1. Закріпити за Центрами такі професійно-технічні навчальні заклади області:

- за Хмельницьким вищим професійним училищем №4 (керівник Центру - Ж. С. Шевчук) - Старокостянтинівський професійний ліцей, Хмельницький професійний ліцей, Хмельницький професійний ліцей сфери послуг, Хмельницьке вище професійне училище №11, ДПТНЗ “Красилівський професійний ліцей”, Хмельницький професійний ліцей електроніки, ДПТНЗ “Хмельницький центр професійно-технічної освіти торгівлі та харчових технологій”, Хмельницьке вище професійне училище №25, Чорноострівський, Новоселицький, Деражнянський, Голосківський професійні аграрні ліцеї;

- за ДПТНЗ “Кам’янець-Подільське вище професійне училище” (керівник Центру - О. Г. Жмурко) - Кам’янець-Подільське ВПУ автомобільного транспорту і будівництва, Кам’янець-Подільський професійний художній ліцей, Балинське вище професійне училище №36, Говорський професійний аграрний ліцей;

- за Плужненським професійним аграрним ліцеєм (керівник Центру - Г. М. Гончарук) - Понінківський, Шепетівський та Нетішинський професійні ліцеї, Полонський професійний аграрний ліцей, Теофіпольський професійний аграрно-промисловий ліцей, Грицівське вище професійне училище №38, ДПТНЗ “Славутський професійний ліцей”;

- за ДПТНЗ “Лісоводський професійний аграрний ліцей” (керівник Центру - О. Ф. Одукалець) - Ярмолинецький професійний ліцей, ДПТНЗ “Волочиський промислово-аграрний професійний ліцей”.

2. Професійно-технічним навчальним закладам долучитися до створення навчально-технічної бази Центрів та спільних методичних заходів, що відбуваються на базі Центрів та інших навчальних закладах.

Начальник управління освіти і науки

Н. В. Жолобок

ВІЗИ:

Заступник начальника управління освіти і науки,
начальник відділу професійної та вищої освіти
17.09.2009

А. М. Харчук

Директор Науково-методичного центру
професійно-технічної освіти та підвищення
кваліфікації інженерно-педагогічних працівників
у Хмельницькій області
17.09.2009

Л. І. Шевчук

З оригіналом згідно

4.

В рамках роботи Центрів екологічної освіти відбувається співпраця з освітніми установами та організаціями.

з/п	Назва установи, організації, закладу з якою укладено угоду про співпрацю	Дата укладення угоди	Термін угоди	Вказати цікаві спільні напрацювання (за наявністю)
8	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (кафедра екології); Подільський державний аграрно-технічний університет (кафедра основ екології); НПП «Подільські Товтри»; Кам'янець-Подільський ботанічний сад	постійно	постійно	В рамках роботи Центру екологічної освіти, що функціонує на базі ДНЗ "Подільський центр професійно-технічної освіти"
9	Плужненське лісництво, Національний природний парк «Мале Полісся»	Постійно 5 березня 2018 р.	постійно	В рамках роботи Центру екологічної освіти, що функціонує на базі Плужненського професійного аграрного ліцею
0	Хмельницький обласний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді	21 березня 2017 р.	постійно	В рамках роботи Центру екологічної освіти, що функціонує на базі ВПУ №4 м.Хмельницького

5.

Проведено моніторингові дослідження серед учнів ПТНЗ з проблем екологічного виховання. У них взяли участь 1375 респондентів з 20 ПТНЗ області. Вони дали можливість проаналізувати особисте ставлення учнів до екологічних проблем, рівень їхньої екологічної поінформованості та ступінь стурбованості станом природного середовища, усвідомлення відповідальності і готовності до практичних дій щодо покращення довкілля

Результати моніторингових досліджень серед учнів ПТНЗ

Хмельницької області з проблем екологічного виховання

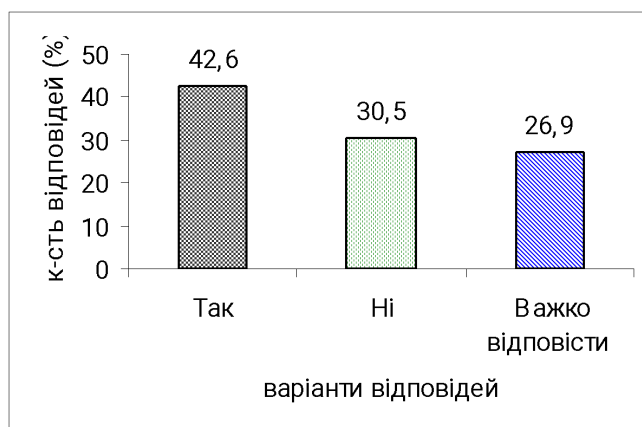
В анкетуванні взяли участь 1075 респондентів (43 навчальних групи) з 14 ПТНЗ області.

Моніторингові дослідження проводилися за такими профільними напрямками:

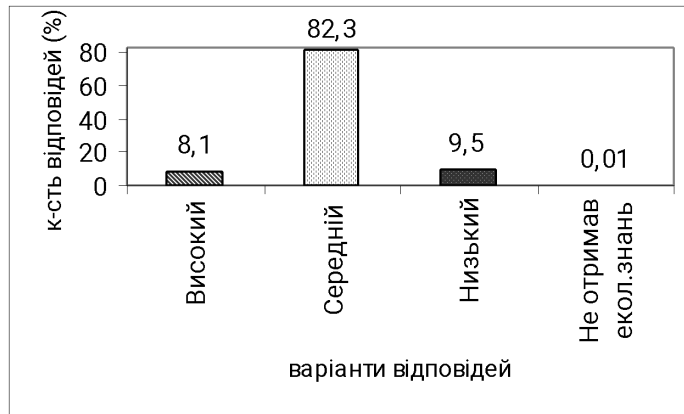
1. харчова промисловість (222 учні або 20,7%);
2. легка промисловість (126 учнів або 11,7%);
3. сільське господарство (247 учнів або 25%);
4. електротехнічне виробництво, машиноприладобудування (192 учні або 17,9%);
5. сфера послуг (288 учнів або 26,7%).

Результати анкетування

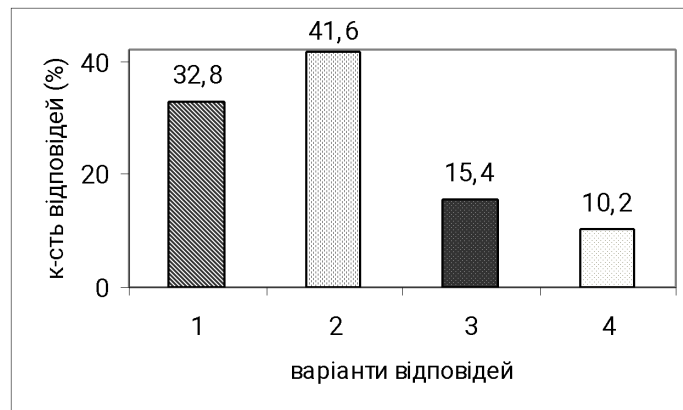
1. Як Ви вважаєте, чи притаманні сучасній молоді почуття відповідальності за збереження довкілля?

2. Як Ви можете оцінити свій рівень екологічних знань після закінчення школи?

3. Які екологічні знання Ви Вже набули у своєму навчальному закладі?
- 1 - Вивчали курс "Основи екології"
 - 2 - Вивчали окрему тему у змісті спецпредмета тощо, пов'язану із впливом галузі на довкілля
 4. - Розглядали екологічні питання під час виробничої практики
 5. - Нічого не вивчали

6. Чи вважаєте Ви за потрібне поглиблювати свої екологічні знання?

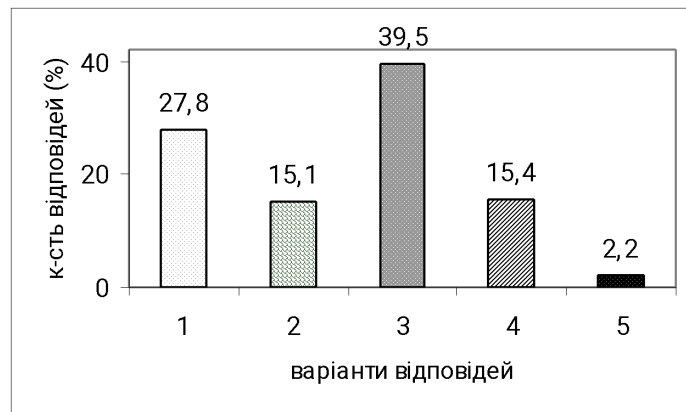
EMBED Excel.Chart.8 \s

- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.

7. Як Ви вважаєте, навіщо потрібні екологічні знання сучасній людині

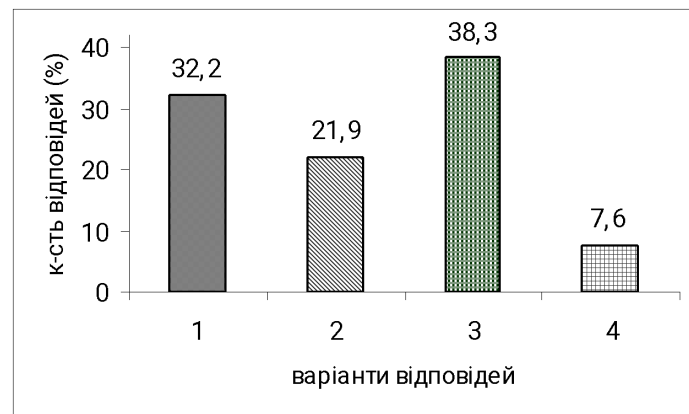
- 1 - Для загального розвитку
- 2 - Допоможуть самостійно розібратися в екологічних проблемах сьогодення

- 3 - Ці знання є однією з умов здорового способу життя
- 4 - Потрібні для майбутньої професійної діяльності
- 5 - Взагалі не потрібні

6. Що у найбільшому ступені впливає на усвідомлення Вами екологічних проблем

- 1 – Засоби масової інформації
- 2 – Навчальний процес
- 3 – Стан навколишнього середовища
- 4 – Особисте враження про екологічний стан регіонів, де Ви побували (де

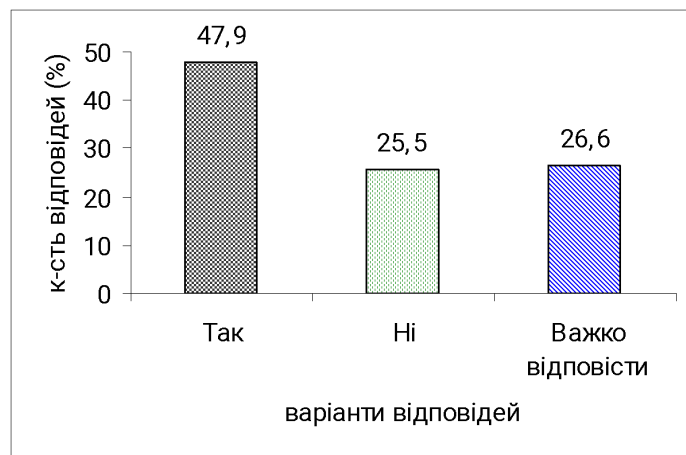

саме)

7. Чи потребує спеціальних екологічних знань Ваша майбутня професійна діяльність?

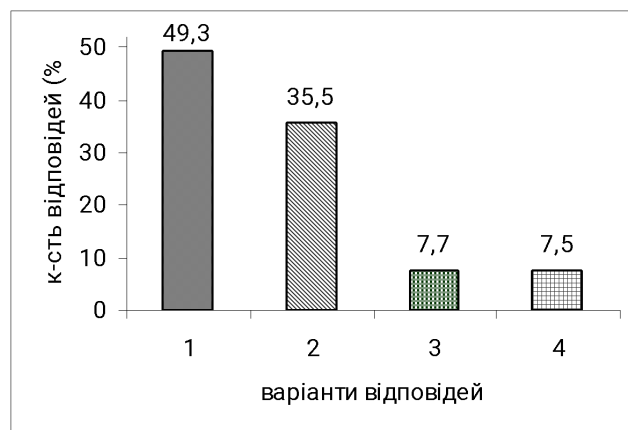
EMBED Excel.Chart.8 \s

8. Чи забезпечується, на Ваш погляд, необхідний обсяг екологічних знань навчальною програмою, за якою Ви навчаєтеся?

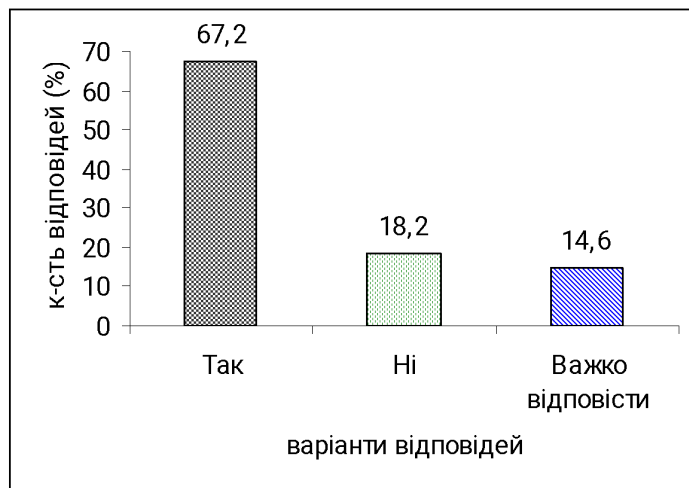

Як Ви вважаєте, які саме екологічні знання (зміст, обсяг) потрібні спеціалістам галузі, для якої готують фахівців у Вашому навчальному закладі?

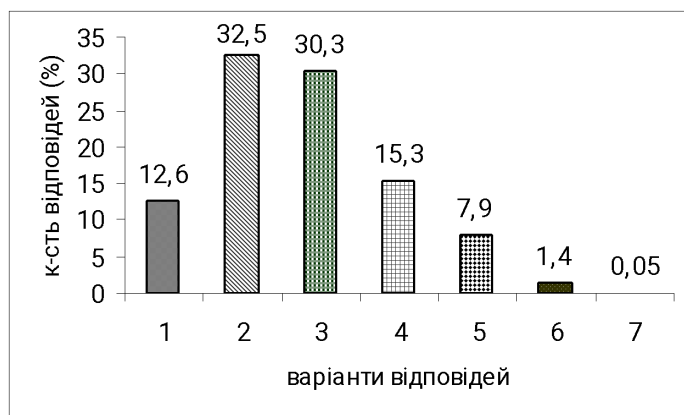
- 1 – Обов’язкове вивчення предмета “Основи екології”
- 2 – Обов’язкове вивчення екологічних питань у змісті спеціальних предметів
- 3 – Екологічні знання взагалі не потрібні
- 4 – Власна думка

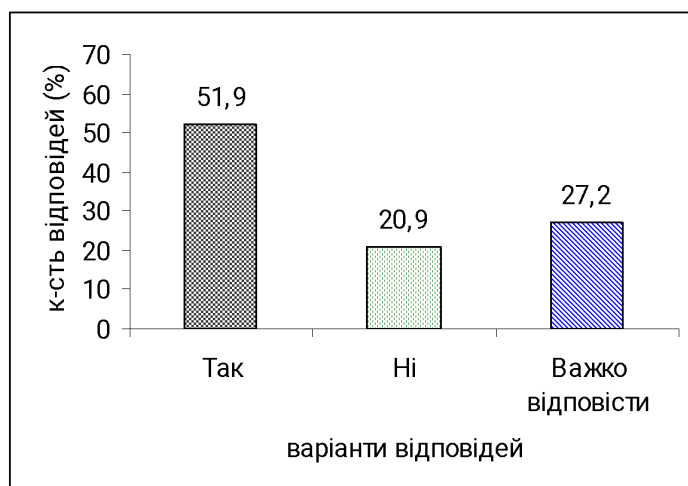
10. Чи використовуєте Ви екологічні знання під час виробничого навчання у побуті?

11. Які форми подання екологічного матеріалу є для Вас найбільш цікавими:
 1 – лекція; 2 – бесіда; 3 – розповідь; 4 – лабораторно-практичне заняття; 5 – дискусії; 6 – проекти; 7 – власна думка.

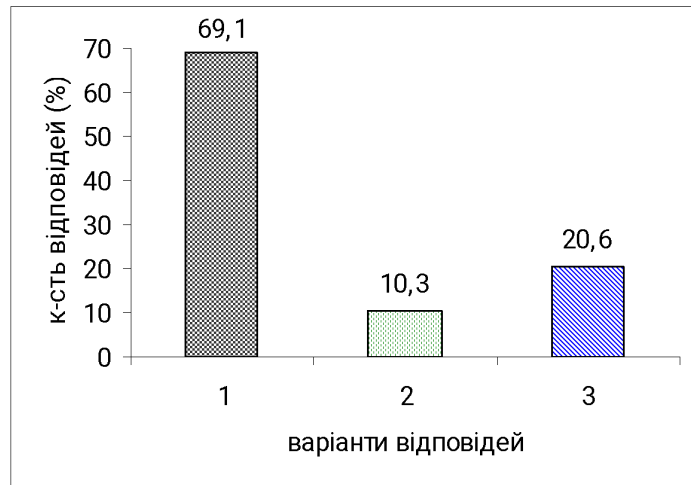

12. Як на Вашу думку, чи можна говорити про моральну поведінку по відношенню до тваринного і рослинного світу, чи таке ставлення існує тільки по відношенню до людини?

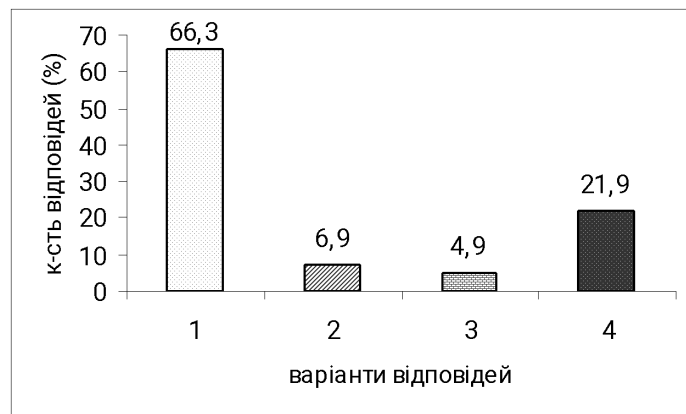
13. Як Ви думаєте чи існує залежність між ставленням людини до природи та її ставленням до інших людей?

1 – так; 2 – ні; 3 – ніколи не замислювався над даним питанням.

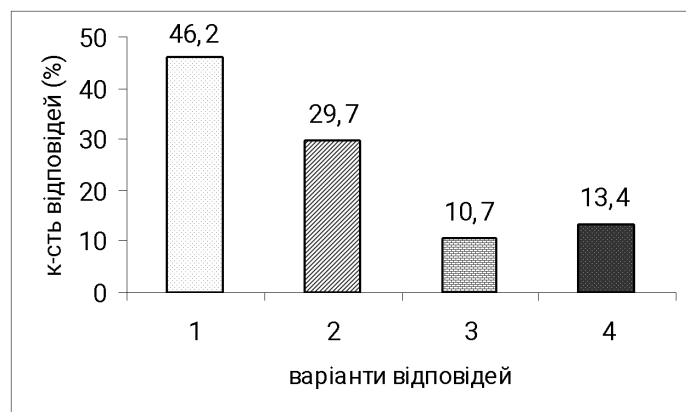
14. Як Ви вважаєте, чи може характеризувати ставлення людини до природи її ставлення до себе самої, інших людей, суспільства в цілому?

1 – так; 2 – ні; 3 – не вважаю цю проблему цікавою; 4 – ніколи над цим не замислювався.

15. Чи можуть екологічні знання вплинути на Ваше морально-етичне ставлення до природи?

1 – так; 2 – за певних умов; 3 – не можуть; 4 – не замислювався над цим питанням.

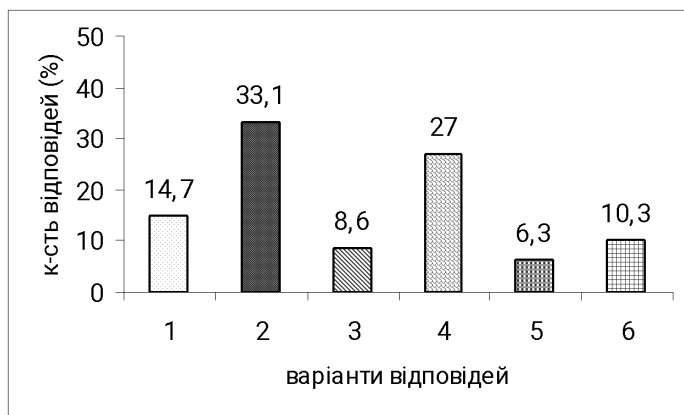

16. Наведіть приклади народних обрядів, звичаїв, які відображають шанобливе ставлення українського народу до природи

Більшість учнів відповіли: вербна неділя, зелені свята.

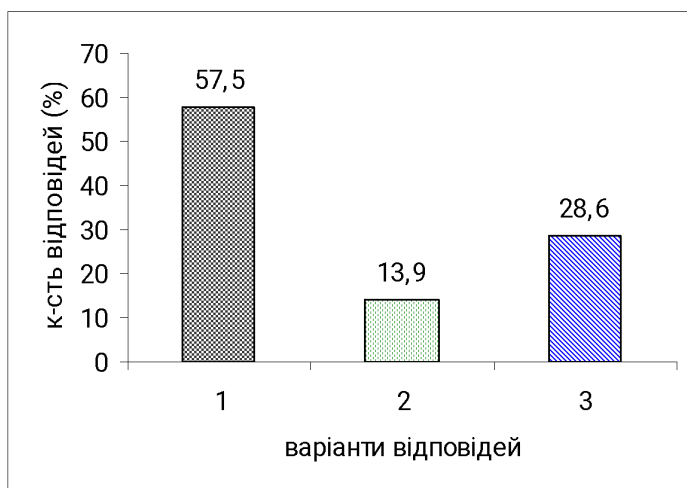
17. Яка екологічна проблема є для Вас найбільш цікавою та які теми хотілося вивчити поглиблено:

1 – проблеми гідросфери; 2 – проблеми атмосфери; 3 – проблеми літосфери; 4 – екологічні проблеми в галузі; 5 – екологічна освіта; 6 – взаємовідносини між організмами.

18. Чи готові Ви брати участь у практичних заходах щодо покращення довкілля

1 – так; 2 – ні; 3 – тільки за умови, що такі заходи будуть мені цікаві.

19. Запропонуйте заходи щодо покращення довкілля, у яких Вам хотілося би брати участь

Більшість учнів відповіли: прибирати довкілля, не рубати дерева, насаджувати ліс.

Також викладачі та учні ПТНЗ автотранспортного профілю брали участь у анкетуванні з метою розробки професійно спрямованого курсу «Біологія, основи екології», за анкетами, що додаються.

1. Кількість, назва, адреса, ПТНЗ, які готують кваліфікованих робітників за фахом слюсар з ремонту автомобілів; слюсар з ремонту автомобілів, водій автомобілю на базі неповної середньої освіти.

2. Кількість, назва, адреса ПТНЗ, які готують кваліфікованих робітників за фахом слюсар з ремонту автомобілів; слюсар з ремонту автомобілів, водій автомобілю на базі середньої освіти.
3. Кількість учнів та кількість груп (вказати курси), які навчаються в вищезазначених ПТНЗ.
4. На якому курсі вивчають дисципліну “Біологія, основи екології” ?
5. На якому курсі завершують вивчення фізики, хімії, біології з основами екології?
6. Прізвища викладачів, які ознайомляться з розробленим змістом програми.
7. Короткі відзиви та зауваження щодо розробленого змісту теми.
8. Хто з викладачів області працює над проблемою систематизації та узагальнення знань учнів?
9. Хто з викладачів області працює над вдосконаленням технології написання опорних схем; проведенням практичних та семінарських занять?

ДО ВІДОМА УЧНІВ

Останнім часом Ви, напевно, досить часто зустрічаєтесь з терміном “Екологія”. Екологічні проблеми обговорюються у пресі, друкується багато літератури з екологічної проблематики, можливо Ви вивчаєте спеціальний курс “Основи екології”, але дуже цікавить Ваше особисте ставлення до екологічних проблем, рівень екологічної поінформованості і ступінь стурбованості існуючим станом довкілля, усвідомлення відповідальності і готовності до практичних дій щодо покращення стану навколишнього середовища.

АНКЕТА

Учня _____ групи № _____ курсу _____ ПТНЗ № _____ м. _____

Спеціальність, яку набуваєте _____

Відповідаючи на запитання з поданими кількома можливими відповідями підкресліть, будь ласка, потрібну.

1. Як Ви вважаєте, чи притаманне сучасній молоді почуття відповідальності за збереження довкілля?
 - 1.1 так
 - 1.2. не зовсім
 - 1.3. важко відповісти
2. Як Ви можете оцінити рівень своїх екологічних знань, після закінчення школи
 - 2.1. високий
 - 2.2. середній
 - 2.3. низький
 - 2.4. не отримав ніяких екологічних знань
3. При вивченні яких шкільних предметів Ви отримували найбільшу кількість екологічної інформації
 - 3.1. біологія
 - 3.2. географія
 - 3.3. хімія
 - 3.4. інший предмет (назвіть який)
4. Які екологічні знання Ви вже набули в своєму навчальному закладі
 - 4.1. вивчали курс “Основи екології”
 - 4.2. вивчали окремо тему в змісті спец предмету, пов’язані з впливом галузі на довкілля
 - 4.3. розглядали екологічні питання під час виробничої практики
 - 4.4 нічого не вивчали
5. Чи вважаєте Ви за потрібне поглиблювати свої екологічні знання
 - 5.1. так
 - 5.2. ні
 - 5.3. важко відповісти
6. Якщо Ви вважаєте за потрібне поглиблювати свої екологічні знання, то навіщо Вам потрібні ці знання?
 - 6.1. ці знання потрібні мені для загального розвитку
 - 6.2. вони допоможуть самостійно розібратись в екологічних проблемах
 - 6.3. екологічні знання є однією з умов здорового способу життя
 - 6.4. екологічні знання потрібні мені для майбутньої професійної діяльності
7. Скажіть, будь ласка, що найбільше впливає на усвідомлення Вами

екологічних проблем:

- 7.1. засоби масової інформації
 - 7.2. навчальний процес в ПТНЗ
 - 7.3. стан навколишнього середовища вашого регіону (міста, села)
 - 7.4. особисте враження про екологічний стан в тих регіонах країни, де Ви побували
8. Чи потребує спеціальних екологічних знань Ваша майбутня фахова діяльність?
- 8.1. так
 - 8.2. ні
 - 8.3. важко відповісти
9. Чи забезпечується нині, на Ваш погляд, необхідний обсяг екологічних знань чинною навчальною програмою за якою працює ваш навчальний заклад
- 9.1. так
 - 9.2. ні
 - 9.3. важко відповісти
10. Як Ви вважаєте, які саме екологічні знання (зміст, обсяг) потрібні спеціалістам галузі, для якої готують фахівців у Вашому навчальному закладі:
- 10.1. обов'язкове вивчення предмета "Основи екології"
 - 10.2. обов'язкове вивчення екологічних питань у змісті спеціальних предметів
 - 10.3. екологічні знання не потрібні взагалі
11. Чи використовуєте Ви екологічні знання під час виробничого навчання, виробничої практики, у побуті (які саме)
- 11.1. так
 - 11.2. ні
 - 11.3. важко відповісти

Анкета

Шановний колего!

Негативні зміни в середовищі нашого існування наближаються до критичної межі, за якою вони можуть стати незворотними і призвести до повного руйнування біосфери, втрати її життєздатності і життєпридатності. Впевнені, що ці проблеми хвилюють Вас і немає необхідності пояснювати роль і значення екологічної освіти у вирішенні зазначених проблем.

Сподіваємося на Вашу допомогу.

Ваше ім'я _____

Назва навчального закладу, де Ви працюєте _____

Предмет, який Ви викладаєте _____

Якщо у Вашому навчальному закладі є курс “Екологія” або споріднений йому, за якою програмою Ви працюєте, яку навчальну літературу Використовуєте _____

Яку кількість годин відведено на вивчення цього курсу _____

Чи є в навчальних планах Вашого закладу інтегровані курси екологічного спрямування (назва) _____

Чи є теми в змісті предмета який Ви викладаєте, що торкається екологічних, природоохоронних питань (перелічіть) _____

Як, на Вашу думку, з яким обсягом екологічних знань приходять учні у навчальний заклад після школи _____

Чи мають ці знання систематизований, узагальнений характер _____

Чи забезпечується нині, на Ваш погляд, необхідний обсяг екологічних знань чинною навчальною програмою за якою працює навчальний заклад _____

Як Ви вважаєте, які саме екологічні знання (зміст, обсяг) потрібні спеціалістам галузі, для якої готують фахівці у вашому навчальному закладі _____

Яке значення, на Ваш погляд відіграє систематизація знань, взагалі і екологічних, зокрема, в удосконаленні навчального процесу _____

Висловіть свою думку з приводу доцільності і можливості створення неперервної екологічної освіти, яке місце у цій роботі відіграватиме систематизація екологічних знань, що їх отримують учні протягом навчання. Чи мають місце у Вашому навчальному закладі заходи, спрямовані на усвідомлення ролі фахової екологічної освіти і виховання (лекції, бесіди, вечори тощо)? Як що так, хто є ініціатором і організатором цієї роботи?

Висловіть свої побажання, рекомендації, запитання до науковців та колег, які Працюють над проблемою екологічної освіти і виховання у професійній школі _____

Щиро дякуємо Вам за порозуміння, надану допомогу і сподіваємося на подальшу співпрацю.

Наша адреса: 04060, м. Київ
вул. М. Берлінського, 9
АПН України
Інститут Педагогіки і Психології
Професійної Освіти
(відділ Дидактики)

Шановний колего!

В процесі викладання тем “Екологічний аспект еволюційного вчення. Людина і довкілля” та “Біологія в галузі” необхідно значну увагу приділяти екологічним проблемам, які пов’язані з професійною діяльністю майбутніх кваліфікованих робітників. Ми пропонуємо Вам перелік запитань, які нададуть змогу проаналізувати та надати Вам методичну допомогу у Вашій професійній діяльності.

Ваше ім’я _____
Назва навчального закладу де ви працюєте _____

Предмет, який ви викладаєте _____

1. Як на Вашу думку найкраще висвітлювати екологічний матеріал:
 - 1.1 В процесі вивчення окремих тем .
 - 1.2. Систематизувати його в окремий екологічний професійно-спрямований розділ.
2. Яку кількість годин в своїх планах Ви відводите на тему з екології та тему Біологія в галузі?

Чи потрібно на Вашу думку ці теми об’єднати, якщо так, то за яким принципом?

3. Які на Ваш погляд першочергові питання необхідно розглядати на уроках екології для майбутніх кваліфікованих робітників:

4. Чи виникли у Вашій педагогічній практиці проблеми під час навчання учнів за програмою “Біологія, основи екології”” Якщо так, то які?
-

5. Як на уроках з основ екології ви аналізуєте різні наслідки впливу на стан природних систем?

6. Які форми організації навчання, на Вашу думку найкраще застосовувати під час уроку з екології для проведення систематизації екологічного матеріалу учнями ?

6.1 семінарські заняття;;

6.2. лабораторні та практичні роботи опорні схеми та конспекти

6.3. лекційні з використанням технології складання опорних логічно інформаційних схем;

6.4 . ваш приклад з власного досвіду

7. Які на Вашу думку теми з розділів “Екологія “ і “Біологія в галузі” потребують

проведення семінарських занять, наведіть приклади

8. Які на Вашу думку потрібні практичні та лабораторні в програмному

екологічному матеріалі? Наприклад:

8.1. Екологічні дослідження водних джерел.

8.2. Визначення фізичних властивостей води.

8.3. Вивчення екологічного стану ґрунту.

8.4. Визначення кількості твердих частинок, що випадають з повітрям.

8.5. Оцінка завантаженості ділянки вулиці різними видами автомобільного

транспорту.

8.6. Ваші приклади практичних робіт, які застосовуєте в своїй роботі _____

9. Які основні теми ви висвітлюєте в розділі “Біологія в галузі”.

10. Наведіть приклади питань, які ви розглядаєте з учнями для підвищення рівня екологічної культури.

11. Чи потрібно Вам при викладанні екологічного матеріалу в ПТНЗ методичні рекомендації щодо роботи за темою “Біологія в галузі”, якщо так то які професії першочергово потребують даного матеріалу. _____

12. Які інноваційні методи ви застосовуєте при викладанні свого предмету

13. Які екологічні заходи на Вашу думку є найбільш ефективними для екологічного виховання учнів? Визначте за десятибальною шкалою

13.1 лекція;

13.2. інформаційно-агітаційний стендовий матеріал;

13.3. агітаційні екологічні бригади;

13.4. виховні години;

13.5 екологічний гурток на базі Вашого навчального закладу;

13.6. екологічний патруль у Вашому училищі;

13.7. екскурсії (на забруднені прибережні смуги водойм, на підприємства міста, екологічні служби інше);

13.8 власний досвід

14. Які конкурси, заходи проводяться у Вашому ПТНЗ?

14.1. “Мій голос віддаю на захист природи”;

14.2. “Екологічна варта”

14.3. “Чисті джерела”

14.4. “День птахів”

14.5. “Посади своє дерево”

14.6. “Найкраще подвір’я професійного навчального закладу.

14.7 Ваші приклади

. Шановний колего!

Життя сьогодні ставить підвищені вимоги до практичної підготовки працівників різних галузей народного господарства. У розв’язанні цього завдання значна роль належить професійно-технічним навчальним закладам, які покликані забезпечити практичну спрямованість екологічного навчання, щоб докорінно поліпшити підготовку молоді до самостійного життя, праці і вірного поведіння в навколишньому природному середовищі. Ми пропонуємо Вам перелік запитань, які нададуть змогу проаналізувати та надати Вам методичну допомогу у Вашій професійній діяльності. Сподіваємося на Вашу допомогу!

Ваше ім’я _____

Назва навчального закладу, де ви працюєте _____

Предмет, який Ви викладаєте _____

Висловіть свою думку щодо стану інноваційних впроваджень екологічної освіти у ПТНЗ,

конкретно у вашому навчальному

закладі _____ Які

навчально-наочні посібники ви використовуєте на уроках

екології _____

З якими посібниками ви хотіли б ознайомитись в Екологічному

Центрі? _____

Які труднощі виникають у Вас при підготовці уроків розділу “Біологія в галузі?” _____

Які основні засоби навчання Вам необхідно мати для проведення уроків екології? _____

Під час вивчення яких тем з екології проходить найбільша втрата робочого часу з найменшим ефектом засвоєння

знань? _____

Які теми екологічного змісту не викликають ніякого інтересу в учнів? Що на Вашу думку

необхідно застосовувати під час викладання даних тем для підвищення зацікавленості учнів?

Для ґрунтового засвоєння екологічних знань, безумовно необхідне застосування процесу систематизації. Визначте за 5-ти бальною шкалою, використання яких методів найкраще дозволяють Вам вирішити поставлене завдання уроку.

- лабораторно-практичні;
- семінарські заняття;
- опорно-блочна система засвоєння знань;

Скільки учнів ви можете оцінити при звичайному опитуванні домашнього завдання? _____

Які Ви використовуєте методи для проведення ефективного опитування? _____

Які прийоми розумової діяльності учнів Ви використовуєте на уроці? (абстрагування, пояснення причинно-наслідкових зв’язків, систематизація, узагальнення, інші) _____

Запитання для вчителів, які викладають в групах де готують майбутніх слюсарів з ремонту автомобілів, трактористів-машиністів с/г виробництва та водіїв автомобілів.

Як на Вашу думку, чи доцільно об'єднати розділ Екологія з розділом “Біологія в галузі”? _____

Які форми навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроці переважно Ви використовуєте (колективну, індивідуальну, групову)? _____

Які активні методи та прийоми Ви використовуєте для розвитку елементів творчої діяльності учнів? _____

Чи вдається Вам реалізовувати та досягати професійно-екологічної спрямованості під час викладання матеріалу згідно Програми “Біологія і основи екології”, якщо ні то чому? _____

На скільки вимоги програми відповідають Вашим вимогами (зазначте у відсотковому відношенні), якщо ви хотіли б змінити то нащо насамперед звернули увагу? _____

Як на Вашу думку що учнів в екологічному матеріалі цікавить насамперед? _____

Посилаючись на свої спостереження та досвід, що на Вашу думку учням найважче дається на уроках?

- порівнювати;
- визначати головну думку;
- аналізувати;
- робити загальні висновки;
- проводити спостереження;
- ставити досліди;
- працювати з текстом підручника;
- готувати самостійно матеріал за вказаною темою

Як на Вашу думку, що найбільш заважає Вам під час уроку досягти поставленої мети та максимального результату в засвоєнні учнями знань _____

